

Zvonek 1/2

LEDEN/ÚNOR 2007

ZPRAVODAJ WALDORFSKÝCH TŘÍD PŘI MŠ NERUDOVA A ZŠ HLUBOKÁ NAD VLTAVOU

Fantazie je mnohem důležitější než vědomosti.

Albert Einstein

Co se děje ve třídách mateřské školy?

Skřítkci

*J*e leden, začal nový rok 2007. Doufám, že jste příjemně prožili Vánoce, odpočinuli si a vykročili tou správnou nohou do nového roku. Prosinec byl plný akcí a zážitků. Jedna z nejpodařenějších akcí byl určitě 2. adventní jarmark. Bohužel jsem se ho pro nemoc nemohla zúčastnit. Věřím, že jste si jarmark užili, nasáli předvánoční atmosféru, nakoupili dárky a setkali se s přáteli. Největší poděkování patří Evě Jírovcové, která se postarala o veškerou organizaci jarmarku, dále všem maminkám, které zaplnily krámky svými ručně vyrobenými hračkami a drobnostmi, a také všem dalším - rodičům a nadšencům waldorfské pedagogiky.

Leden a únor

Byly Vánoce - pro děti čas očekávání a překvapení. Ježíšek nás nezapomněl navštívit ani ve školce a obdaroval nás novými hračkami - kolejnice, puzzle, minipexeso, divadélko, Noemova archa...

I když nám letos zatím paní Zima nenadělala sníh, povídáme si s dětmi o zimě, co se děje v přírodě, jak žijí ptáčky a zvířátka v lese. Stále zkoušíme volat paní Zimě, aby se umoudřila a seslala nám bílou přikrývku. Učíme se básničky a písničky o zimě, vložce, mrazíku a sněhuláčkách.

Děti velmi rády hrají divadlo. Svátek Tří králů jsme oslavili Hrou tříkrálovou a poté jsme hráli pohádku Stromek v lese, který schovává zvířátka před krutou zimou.

Malujeme modrou barvou, vybarvujeme mandaly, modelujeme různé zimní motivy - vločky, ptáčka, sněhuláka, lyže... Čteme pohádky - O třech mudrcích, Peřínbaba, Kačenka Schingebiss, Jezinky, O koblížkově...

Sladkého mlsání bylo v prosinci mnoho a tak si upečeme něco slaného a také zdravého - chléb, zelňáky, slané tyčky, ježibabí pomazánku, ovocný salát...

Koncem ledna jsme si udělali hromničky a to tak, že ze zbytků roztavených svíček vyrobili novou svíci, která nás bude ochraňovat před hromem a blesky.

Únor se bude odehrávat v duchu masopustní veselice. Vyrobit si masopustní čepici a brýle, zpíváme si veselé masopustní písničky, naučíme se nová říkadla a samozřejmě oslavíme masopust.

Co potřebujeme?

Papíry na kreslení a kapesníčky. Děkuji.

A co nás čeká za akce?

Ema Hrušková - 4. narozeniny (21. ledna)
oslavá **22. ledna**

Pohádka O 12 měsíčkách
23. ledna, 30. - Kč

Hromnice - 29. a 30. ledna

Teta Jana - narozeniny (1. února)
oslavá **30. ledna a 1. února**

Ester Jírovcová - 4. narozeniny (5. února)
oslavá **1. února**

(pokračování na str. 2)

SLOVO ÚVODEM

Milí přátelé,

vitáme Vás v novém roce opět nad stránkami Zvonku. Letošní zima je poněkud nesmělá a zakříknutá, což se ovšem rozhodně nedá říci o našem zpravodaji. Kromě povídání o tom, co prožívají naše dítky ve waldorfských třídách, je připraven nám toho vyzvonit ještě mnohem, mnohem víc.

Pokud jste se v předvánočním shonu nedostali na besedu se zkušeným waldorfským učitelem Martinem Janostákem, přečtete si příspěvek Romany Němečkové. Přípraveno je pro Vás také vyúčtování opět velmi úspěšného už 2. adventního jarmarku. Děkujeme všem za pomoc a účast! V pravidelné rubrice „PROC“ nám bude objasněno, proč děti potřebují rytmus.

Nejvýznamnější akcí povánočního období byl pro nás bezesporu zápis do další waldorfské první třídy a přípravy na něj. O tom, jak vše proběhlo a s jakým výsledkem, se dočtete v příspěvku Katky Kozlové, Radky Konířové a dalších. Zvonek nesmírně děkuje všem, kteří se podíleli na předzápisové informační kampani!

Nová první třída potřebuje novou paní učitelku a tou se od příštího září stane Miroslava Štandová, která se nám na stránkách tohoto Zvonku představí. V únoru slaví narozeniny hned dvě naše milé učitelky - Kateřina Kozlová a Jana Erhartová a my jim touto cestou přejeme vše nejlepší. Na závěr si přiblížíme dva svátky - Hromnice a Masopust.

Do nového roku si spolu se Zvonkem přejme, aby byl úspěšný a plný radosti a aby se nám všem i nadále dařilo vytvářet společenství, ve kterém bude nám i našim dětem dobře.

Petra Klee a Eva Jírovcová

(pokračování ze str. 1)

INFO:

2. února - pololetní prázdniny,
5. - 9. února - jarní prázdniny,
12. - 23. února - souvislá praxe studentek
20. února - Masopust - přineste si masky
a něco dobrého na zub

28. února - Bambini, 25,- Kč
Třídní schůzka dle potřeby (přelom
únor - březen).
Výlet na Borek.
Mějte se hezky.

teta Jana

(Jana Erhartová - třídní učitelka, MŠ)

Broučci

Leden nám, díky teplému počasí, neskýtá ty pravé zimní radovánky na jaké jsme byli v minulých letech zvyklí, ale zážitků v tomto měsíci máme dost. Ježíšek nám nechal ve školce nádherné dárečky, které jsme společně postupně rozbalovali.

Děkujeme moc rodině Galových za sponzorský dar v hodnotě 5000,- Kč; pro děti byla zakoupena dřevěná prodejna s divadlem. Od rodičů Lukáška Marka jsme dostali textilního panáka, na kterém si mohou děti trénovat zapínání a rozepínání různých zipů, cvočků a hlavně se budou krásně učit klíčky. Děkujeme také rodičům Jakoubka Voříška a jejich nesmírně šikovné babičce za nádherné pletené hračky - rodinku tří berušek a dva hady, které již děti vyzkoušely v postýlkách.

Od 29. ledna do 1. února jsme si odlévali svíčky Hromničky ze zbytků svíček. Knot nám pro všechny děti zakoupila paní R. Mojhová - díky moc.

Narozeniny v únoru oslaví:

4. února - Štěpánek Mojha - 5 let
9. února - Jakoubek Zeman - 5 let

Leden, leden přikryl vodu ledem,
a kde byly včera louže,
tam to dneska pěkně klouže.

František Hrubín

Povánoční dobu do Třech králů nám vyplňovala hra **Putování třech mudrců do Betléma**. V lednu jsme také oslavili **páté narozeniny Simonky Jíchové** (9. ledna) a **Vojtěška Koláře** (13. ledna).

A na co se máme dál těšit?

No přece na MASOPUST! Tak maminky, vymýšlejte pro děti masky, ať to můžeme patřičně „rozbalit“.

S přáním sněhu pro děti a klidným obdobím pro rodiče Vás zdraví

teta Majka

(Marie Fídrová - třídní učitelka, MŠ)

A co nás čeká?

23. ledna - pohádka O dvanácti měsíčkách
21. února - divadlo Luk O Palečkovi
28. února - hudební pořad Bambini
Písničky s klíčem

DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ

Letošní první dvojčíslo Zvonku dostáváte do rukou bohužel později než jsme předpokládali, za což se omlouváme. Je to způsobeno třemi podstatnými změnami, ke kterým ve vydávání 2. ročníku Zvonku došlo, zejména pak řešením problémů spojených s tiskem zpravodaje.

1) Rozhodli jsme se, jak z časových, tak i ekonomických důvodů, vydávat Zvonek nadále pouze jako dvouděsítník. Do rukou se Vám tedy během letošního roku dostane 5 dvojčísel. O prázdninách, tedy v červenci a srpnu, Zvonek nevyjde.

2) Další důležitá změna se udála v sazbě zpravodaje. Těto záslužné práce se, po Radimu Jírovi, laskavě ujal Miroslav Votava, s nímž bude pan Jírovec i nadále spolupracovat. Také do budoucna jistě využijeme nabídky paní Polívkové z Hluboké, která taktéž nabídla svou pomoc. Moc a moc děkujeme.

3) K nejzásadnější změně dochází v tisku zpravodaje, jenž až do této chvíle bezplatně poskytovali Radim Jírovec, Kateřina Galová a Radka Konířová. To už ale není nadále únosné a tisk Zvonku je bohužel i nadále nedorozhodnut. Z tohoto důvodu byla uspořádána anketa, na jejímž základě dojde k rozhodnutí jak budeme dál postupovat.

Děkujeme za pochopení.
Redakce

Ohlédnutí za 1. pololetí v první waldorfské třídě

Je to až neuvěřitelné, jak nám ve škole čas rychle ubíhá. Pomalu se blíží konec prvního pololetí, které přineslo mnoho společných zážitků, radostí a úkolů. Poohlédneme se tedy krátce na začátek

Bylo, nebylo ... Naše pohádka začala 4. září, kdy jsme s velkým očekáváním slavnostně zahájili provoz 1. waldorfské třídy. Založení waldorfské školy se vydařilo díky společné síle a zájmu rodičů, učitelů a vedení ZŠ Hluboká nad Vltavou. Tímto krokem jsme na sebe vědomě převzali spoustu úkolů a zodpovědnosti za úspěšný rozvoj waldorfské pedagogiky na Českbudějovicku.

21 prvňáčků usedlo do lavic a úspěšně se vydalo na dobrodružnou cestu vzdělávání a osobního rozvoje. Během pěti měsíců jsme odvažně a s radostí nastoupili do vlaku, který nás odvezl do říše písmenek a čísel, do duhového království plného barev a světa libých zvuků a melodií. Vlak se nezastavil ani před pomyslnými hranicemi a zavezl nás do cizích krajů. Naše cestovní batůžky se plní zážitky, zkušenostmi a dovednostmi, které posilují naše tělo, duši i ducha. Nechyběly ani společné „zastávky“ s rodiči a přáteli waldorfské pedagogiky. Při slavnostech sv. Michaela, sv. Martina, adventní spirále a při předvánočním posezení s vánoční hrou a koledami

j jsme spojili rodinný život s životem školy a dopřáli si společně prožití vnitřní michaelské odvahy, martinského soucitu a rozvinuli v sobě spirálu vlastních kvalit. Našemu narozenému dítěti byly darovány přímo královské dary – aktivní a pilní rodiče, kteří s chutí přiloží ruce k dílu nejen při všech plánovaných akcích a slavnostech, ale především při vývoji

a vzdělávání svých dětí; skvělá paní Skřičilová, která ochotně cestuje každý den s dětmi autobusem z Českých Budějovic a v neposlední řadě velmi zvědaví a pilní žáci, kteří se již teď těší na své budoucí kamarády. Závěrem bych chtěla vyslovit

své přání, aby naše pohádka měla co nejvíce kapitol a rozdávala radost a spokojenost všem současným i budoucím žákům, rodičům a učitelům.

Děkuji rodičům a vedení školy za jejich podporu a spolupráci.

Kateřina Kozlová
(třídní učitelka 1.C, ZŠ)

Slovní hodnocení a vysvědčení ve waldorfské škole

I když se waldorfská škola zřiká hodnocení známkami, neznamená to, že by žáci na takové škole nebyli hodnoceni a neměli přehled o svých dovednostech a vědomostech. Při tomto hodnocení učitelé nevyužívají známky, nýbrž slovy formulují individuální pokroky či nedostatky žáků. Waldorfská pedagogika se řídí vývojovými fázemi člověka, proto při hodnocení není rozhodující pouze stav vědomostí, nýbrž celkový vývoj žáka.

Žáci na waldorfské škole obdrží na konci 1. i 2. pololetí svá vysvědčení. Na prvním stupni není vysvědčení adresováno přímo žákům, ale jejich rodičům. Rodiče si v klidu domova přečtou celý obsah vysvědčení, který pak odpovídajícími slovy tlumočí svým dětem. Žáci se o svých úspěších a nedostatecích dozvídají průběžně od svého učitele během celého školního roku a také na konci pololetí před celou třídou, když jsou slavnostně předávána vysvědčení. Žák si v kolektivu vyslechne učitelovo hodnocení jeho práce, ale i hodnocení a úvahy spolužáků. Tím je také posilován sociální duch třídy.

Co je obsahem vysvědčení a jakou má funkci, když žáci nejsou známkováni a když vysvědčení podle principů waldorfské pedagogiky neplní funkci pouhého „výběrového zařazení“ žáka?

Učitelé se snaží slovně formulovat a vlastními slovy vyjádřit silné a slabé stránky každého žáka. Učitel nejprve stručně charakterizuje žáka a jeho chování v rámci celé třídy, jakou roli v ní zastává, jaký má kontakt se svými spolužáky a učiteli. V hodnocení se učitel snaží

popsat jedinečné a specifické vlastnosti žáka. V další části učitel velmi podrobně popisuje práci žáka při vyučování, vyjadřuje se k jeho vývoji, který u něj mohl po celý rok pozorovat. V detailních popisech se snaží nastínit jeho úspěchy, jeho osobní rozvoj, dovednosti, ale i neúspěchy, slabé stránky, snaží se mu nabídnout možné cesty a způsoby, jak se zlepšit, motivovat ho k dalšímu vzdělávání a podpořit jeho vůli k učení. Tato individuální charakteristika může žákovi a jeho rodičům mnohem více naznačit perspektivy vývoje v dalším školním roce. Na konci roku, zpravidla na prvním stupni, je vysvědčení ještě doplněno o báseň, která je třídním učitelem buď napsána nebo vybrána. Báseň a její umělecká forma by měly vyjádřit zákovy individuální úkoly a očekávané vývojové cíle v příštím školním roce. Tuto osobní báseň pak žák v příštím školním roce jednou týdně recituje před ostatními spolužáky, a posiluje tak svoji vůli jít za svým cílem.

Kateřina Kozlová
(třídní učitelka 1.C, ZŠ)

Přednáška Martina Janoš'áka

učitele z příbramské waldorfské školy

WALDORFSKÁ PEDAGOGIKA V 1. AŽ 3. TŘÍDĚ

Rozhodují-li se rodiče, jakou školu vybrat pro své dítě, měli by si klást velice důležitou otázku: CO CHCEME, ABY Z DĚTÍ VYROSTLO? KAM JE CHCEME VĚST? Je-li naším cílem svobodná osobnost, rozvitá co nejvíce po všech stránkách, pak dalším krokem je hledání školy, která s námi bude v našem snažení zajedno a bude plně pracovat na tom, žež jako my. Zde přichází waldorfská pedagogika.

Z přednášky Martina Janoš'áka je nutno zdůraznit skutečnost, že zvenčí se mnohdy zdá, že si děti hrají, že jsou příliš pozadu oproti klasickým školám. Ale vše, co se odehrává, jak a proč se to odehrává, vychází z poznání jednotlivých fází fyzického i duševního vývoje dítěte, ze znalosti hlubších zákonitostí. Waldorfská pedagogika ví, jaké škody může způsobit příliš časně a násilné zapojení intelektových schopností. Vše má svůj čas a opodstatněný řád.

Co vypadá snad jako hraní, je ve skutečnosti obrovská práce na rozvoji mozkových činností.

Martin se dotkl jednotlivých předmětů. Nejvíce se věnoval především matematice a českému jazyku, včetně čtení a psaní. Vysvětlil, co se je naplní v prvních třech třídách, také proč tomu tak je. Sami jsme si zkusili rytmické počítání, které Martin dělá se svými dětmi (vůbec to nebylo tak jednoduché a vyžadovalo skutečnou koncentraci).

Velice obšírně Martin rozebral hodnocení na waldorfské škole, které není ve formě známek, nýbrž je slovní. Hovořil o tom, proč je pouze slovní, v souvislosti s tím o vytváření sociálních kompetencí (spolupráce, tolerance, vzájemná pomoc, důraz na výsledek práce kolektivem...). Slovní písemné hodnocení na 1. stupni je určeno především rodičům, kteří se zde dozví o tom, jaké vlohy a schopnosti dítě má, co se mu daří, co se mu nedaří a jak dítěti pomoci překonat překážky.

Vedle tohoto hodnocení pro rodiče probíhá v onen den ve třídě „slavnost“ - každé dítě je pomyslně postaveno do středu velké třídní rodiny. Učitel umožní dítěti reflexi na uplynulé období. Učitel hovoří k dítěti, na prvním místě stojí pochvala, avšak zmiňuje i to, co dítěti nejde, také nabízí cesty, řešení. Dítě také hledá samo ve svém nitru, snaží se samo s pomocí a vedením učitele o zpětný pohled. Slovo dostane i třídní rodina, tedy spolužáci.

Ve své přednášce Martin také zdůraznil rozvoj fantazie, právě v předškolním věku a především v 1., 2. třídě je nutné síly fantazie co nejvíce rozvíjet. Kolem 9. roku dochází k duševní proměně dítěte, pak je vše již jinak. Již nikdy nemůžeme dohonit, co jsme promeškali.

Romana Němečková

NAROZENINOVÝ MEDAILONEK

Naše teta Jana

Když se před více než třemi lety otvíraly v MŠ Nerudova dvě waldorfské třídy, věděli jsme, že se o naše děti bude starat vedle tety Majky i teta Jana Erhartová. Mnozí z nás ji znali, věděli jsme, že ji práce s dětmi baví a že studuje waldorfský seminář pro učitelky v MŠ.

Teta Jana neměla jednoduchou roli, její první třída byla složená z dětí, které už nějakou jinou školku navštěvovaly, i z těch, které přišly do školky poprvé. To byl případ i mých dcer. Obě si ale od začátku tetu Janu oblíbily, díky ní jsem od nich nikdy neslyšela, že by se jim do školky nechtělo. Právě naopak. Pokud byly nějaké delší prázdniny, ptaly se nás doma každý den, kdy už zase půjdou do školky, protože se jim stýská po dětech a hlavně tetě Janě. Nezřídka se stávalo při malování obrázků či vyrábění malých dárečků, že musíme něco namalovat nebo vyrobit i tetě Janě. Největší radostí mé děti naplnilo, když měla jednou teta Jana přijít na návštěvu. Uklízely, celé odpoledne se těšily a z tety Jany se v tu chvíli stala Naše teta Jana.

Myslím, že všechny děti si ji oblíbily pro její starostlivost, obětavost, schopnost vyslechnout i pro její úsměv, kterým děti ráno vítá a odpoledne vyprovází. Díky ní je třída Skřítků útulným domovem pro všechny děti, místem, kde se mohou cítit bezpečně.

V loňském roce teta Jana zakončila své studium waldorfského semináře a může tak své bohaté zkušenosti předávat dál. A protože na začátku února oslaví své narozeniny, chtěla bych jí touto cestou poděkovat za její námahovou a trpělivou práci se všemi našimi ratolestmi. Moc a moc děkujeme NAŠE TETO JANO!

Jana Gažíová

Kdo je mentorem na waldorfské škole a jaké jsou cíle jeho práce?

V týdnu od 19. do 23. února bude do naší třídy docházet mentor pan Bernhard Schwarzfischer, který je dlouholetým waldorfským učitelem v naší partnerské škole v bavorském Prienu u Chiemsee. Ráda bych uvedla pár informací o tom, kdo je to mentor a proč ho naše škola potřebuje.

Každá začínající, ale i plně organizovaná waldorfská škola v České republice má svého mentora. Mentor je uvádějící učitel z jiné evropské waldorfské školy, kde má waldorfská pedagogika dlouholetou tradici. Mentor je zkušený pedagog a je pro danou školu stálým partnerem, který svou poradenskou a pedagogickou činností napomáhá rozvoji waldorfské školy, přispívá k dalšímu vzdělávání učitelů i rodičů a může být také prostředníkem při jednáních s českými i zahraničními úřady a jinými institucemi podporujícími waldorfské hnutí v Evropě a ve světě.

Práce mentora je vždy dobrovolná, nemůže být nikomu přikázána ani od něj vynucována. Pevný základ každé mentorské práce je postaven na důvěře a upřímnosti mezi mentorem a pedagogy. Poradenství mentora by mělo sloužit k rozvíjení učitelovy osobnosti, k rozvoji, stabilitě a suverenitě školy a jejího učitelského kolegia. Kromě plánování a vyhodnocování výuky by měl mentor pomoci učitelům také s integrací ve škole a např. jim dopomoci i k sebejistě-

mu vystupování při jednáních s vedením školy a rodiči. Mentor nepovažuje spolupráci s učiteli jen za jednosměrné předávání zkušeností, ale i za možnost setkat se s novými didaktickými postupy, zajímavými materiály, literárními odkazy, metodickými nápady, zacházet s žáky, atd.

Hlavní myšlenkou mentorství není jen poskytovat pomoc učitelům při získávání jejich odborných kompetencí, ale motivovat je i k jejich osobnostnímu rozvoji, aby se mohli stát dobrými pedagogy.

Pan Bernhard Schwarzfischer v říjnu minulého roku s potěšením přijal naši nabídku a stal se naším mentorem.

Od své nové role si také slibuje posílení vzájemného partnerství mezi oběma školami a těší se na společná setkání nejen s pedagogy a dětmi, ale i s rodiči.

Kateřina Kozlová
(třídní učitelka 1.C, ZŠ)

Vánoční hra

Děti z 1. C prožívaly adventní čas přípravou vánoční hry Legenda o růžích. Hrou se zabývaly v rámci vyučování i v rámci činnosti dramatického kroužku pod vedením K. Kozlové a R. Konířové.

Představení se uskutečnila celkem tři, první dvě pro žáky ZŠ Hluboká. Ve čtvrtek 21. 12. v 1. C děti předvedly svou práci rodičům a přátelům a představení se velmi vydařilo. I když z 20 herců 9 chybělo, zvládly děti obsadit a krásně zahrát všechny role. Děti rodičům zazpívaly s p. uč. Dvořákovou také anglicky. Celý předvánoční večer

byl krásně vypraven, kostýmy ochotně a rychle ušila p. Kalčíková a další rodiče se podíleli na občerstvení. Nyní děti chystají pohádku O dvanácti měsíčkách, kterou by chtěly potěšit i překvapit také Broučky a Skřítky.

Radka Konířová

Pracná škola

Vzdělání lze chápat různě. Základní škola může být např. servisní organizací, která svým klientům - žákům - poskytuje určité penzum vědomostí. Rodiče tedy své děti odevzdají této organizaci a očekávají, že ta svůj cíl naplní, neboť k tomu má všechny objektivní podmínky – prostory, učitele, pomůcky, vybavení, finance atd. Ač to mají servisní organizace stále těžší, přesto takovýmto způsobem pracují a vyrábějí absolventy základní školy. Škola se často velmi snaží a rodiče hodnotí, jestli se jim to takto líbí, nebo nelíbí. V okamžicích velké nespokojenosti mají rodiče právo žádat nápravu, škola tedy občas může též vyřizovat různé „reklamace“. Vše je jakoby skvěle ošetřeno a zaručeno, je to tzv. systémový přístup ke vzdělání.

Škola ale může být také krásné dílo, na jehož tvorbě se podílejí učitelé, žáci a rodiče společně. Rodiče mohou například dojít k rozhodnutí, že chtějí o vzdělávání svého dítěte vědět co nejvíce, že mají dostatek nápadů, sil a chuti pomáhat učitelům, aby svou práci mohli dělat co možná nejlépe, že se nedistančí od dalšího výchovného působení na své dítě a nehodí ho na někoho jiného, ale naopak posílí výchovu rozhovory s učitelem a dalšími rodiči. Mohou být také takoví rodiče, kteří své síly napnou do materiálního zajištění tříd, ale třeba i do vyzařování školy do širokého okolí. Dokonce jsou i taci, kteří takto vzdělávají sami sebe, je to cesta jejich osobního vývoje. Takový přístup ke vzdělání je pro rodiče i učitele velmi pracný. A proč tedy nevyužívají výše zmíněné servisní organizace, kde je zajištěno všechno a je to celkem pohodlně a bezpracně dostupné? Právě tou drobnou i velikou a těžkou prací ta jejich škola získává své kvality vnitřní i vnější, je zcela jiná, neopakovatelná, jejich. Je to umělecké tvoření, jedinečné, nekonečný proces. Bez tvůrčí společné práce, osobní zodpovědnosti, nadšení, idealismu a obětavosti by vůbec nemohlo takové dílo vzniknout a dále žít.

A každá práce, která toto umělecké dílo pomáhá vytvářet, přetváří i tvůrce, i on získává na vnitřních a vnějších kvalitách, protože to, co se odehrává naším přičiněním ve vnějším světě, se paralelně děje i v nás samých. Tak je to jednoduché, takovou máme moc.

Všem, kteří svou osobní angažovaností přispěli a přispívají k tomu, že 1. waldorfská třída nezůstane v příštím školním roce na Hluboké osamocená, všem, kteří dokázali, že loňský úspěšný začátek nebyl jen ojedinělý, idealistický a nereálný výstřelek, patří velké DÍKY!!! Impuls letošní kampani pro vznik další w. třídy dali především E. a R. Jírovcovi, P. Klee, K. Dvořáková a K. Kozlová. Dále se o její úspěšnost osobně velmi zasloužili: V. Kabíček, K. Galová, V. Krajánková, P. Fuková, R. a D. Kalčíkovi, B. Štěpánová, V. Husinecká, D. Marková, L. Jerhotová, p. Petráňová, I. Bambasová, J. Erhartová, M. Fidrová, I. Semrádová, R. Němečková, R. a R. Konířovi, J. Gažiová, Pansofie a další, kteří se byť jen slovem zmínili známým. Jedna třída a co to dá práce! Tak to naštěstí je a snad i bude! Ještě jednou DÍKY!

za W collegium Radka Konířová

Tříkrálový dar

Byl tomu rok, co myšlenka waldorfské školy našla pochopení na Hluboké a na ten okamžik se nedalo nevzpomenout. Skupinky rodičů v té době absolvovaly desítky jednání na různých školách a bylo to náročné, místy skličující. Na začátku ledna nebyl stále žádný výsledek.

Naše rodina si na 6. 1. tedy domluvila první prohlídku jiné školy, protože termín zápisu se blížil a plamínek naděje už opravdu skomíral. Po prohlídce té školy jsme vyšli ven a zazvonil telefon. Škola prý bude na Hluboké, jednání s panem ředitelem v pondělí ...

jily. Skřítkové a Broučci pilně pracují, 1. C je po půl roce zdravé batolátko a brzy bude mít sourozence! Mám teď intenzivní pocit, že se děje zázrak, že nebesa promlouvají, že ty naše třídy požívají vyšší ochrany, která by však nemohla působit bez pozemského úsilí všech učitelů a rodičů. A na mysl se mi v této souvislosti vracejí slova průpovědi našeho píseckého semináře (nejen) o důvěře k životu:

Obdivovat vše krásné,
ochraňovat vše pravdivé,
uctívat vše ušlechtilé,
rozhodnout vše dobré.
To vede člověka v životě k cílům,
v jednání ke spravedlnosti,
v citění k míru,
v myšlení ke světlu
a důvěru dává mu v řízení boží,
jež vládou vše proniká,
říší vesmírnou i hlubiny duše.

Kateřina Dvořáková

NAROZENINOVÝ MEDAILONEK

O odvážné Kateřině

(začátek pohádkového příběhu)

Byla jednou jedna dívka Kateřina. Když se z dítky stala dívka, zatoužila podívat se do daleké země. Vydala se do neznáma, chtěla se „jen“ lépe naučit cizí jazyk. Ale za devatero horami a devatero řekami ji čekalo velké osudové setkání. Velmi ji zajímalo učení, ráda se učila a ráda učila i druhé. V té daleké zemi poznala, že učení může být velmi příjemné, tvůrčí a zajímavé, a když se zase vrátila zpátky domů, hned začala učit cizí jazyk tak, jak se to v cizině naučila. Dělal svou práci velmi dobře, ale to ještě zdaleka nebyl její poslední velký úkol!

V různých mateřských školkách čekaly dvě desítky předškoláků na svoji budoucí paní učitelku a dlouho nevěděly, kdo to bude. A odvážná Kateřina zatím pokračovala se svými přáteli v práci na velkém díle. A když jí byl nabídnut další nelehký úkol, opět necouvla a s plnou zodpovědností se rozhodla, že bude provázet děti jako jejich třídní učitelka v první 1. waldorfské třídě. To bylo radosti a té práce! Čekala ji nová studia a těžké zkoušky v Německu. Všechno zvládla a v září se postavila před svoji třídu...

Není na to naštěstí úplně sama, ale přesto každý den dokazuje, že má sílu za deset a její přesvědčení je pevné jako skála. Děti svou paní učitelku velmi respektují a milují, rodiče ji pomáhají, jak je to jen možné, kolegové se rádi nechávají inspirovat jejími zkušenostmi. Všichni si velice váží její obětavosti a píše a jsou vděční, že mohou část své životní cesty sdílet společně.

Hodně zdraví, síly a štěstí k narozeninám!

W collegium a 1. C

Tri králové vloni obdarovali také nás. S odstupem roku jsem schopná všechny ty neúspěchy v jednáních, všechnu tu zjevně marnou práci vidět jako cenný průběhový kámen toho, co se snažíme budovat. Teď jen tiše děkuji za ty neúspěchy, které ověřily, jak vážně to myslíme a které nás v pravý čas spo-

Paní učitelka budoucí první třídy se představuje

Jmenuji se Miroslava Štandová a narodila jsem se 4. 3. 1955 v Mostě. Od malička jsem si nepřála být ničím jiným než učitelkou. Po gymnáziu jsem absolvovala Pedagogickou fakultu v Ústí nad Labem a od té doby učím děti na prvním stupni základní školy – nejdříve v Mostě, pak v Litvínově – Hamru a teď v Českém Krumlově. Zároveň se také stále učím já – od svých žáků, ale i v mnohých kurzech a seminářích (od logopedie počínaje, přes zdravotní tělesnou výchovu, waldorfskou i montessori pedagogiku, kineziologii, eurytmii, dramatickou výchovu, program Začít spolu, emoční a sociální rozvoj osobnosti až po současnou muzikoterapii). S manželem mám dvě dcery, a protože celá naše rodina má vřelý vztah k přírodě, rozhodli jsme se v roce 1993 přestěhovat do jižních Čech. Náš vnuk Samuel i fenka – kníračka už jsou „Jihočeši“.

Mám zájem podpořit ve zdejší oblasti rozvoj waldorfské školy, proto od září začnu působit na Hluboké.

Miroslava Štandová

Předzápisové akce – trochu statistiky

Předzápisové akce byly hojně navštěvované! Třech dnů otevřených dveří v hlubocké waldorfské třídě se zúčastnilo celkem 27 návštěvníků. Paní učitelka Kateřina Kozlová i děti z 1. C celou akci skvěle zvládly a předvedly, co už se společně naučily.

Dále se konaly 3 schůzky s rodiči budoucích prvňáčků, těch se celkem zúčastnilo 50 lidí. Ne všichni mají prvňáčka pro příští školní rok, někteří se zajímali jaksi dopředu, někteří rodiče dokonce nabízel pomoc při jednáních apod. Na všech schůzkách se představila nová paní učitelka Miroslava Štandová. Před zápisem bylo předběžně přihlášeno 22 dětí do budoucí 1. třídy.

Hojně o nás informovala média - články vyšly v MF Dnes a Českobudějovickém Deníku, reportáž z adventního jarmarku vy-

sílal Český rozhlas České Budějovice, anonce na schůzky se objevovaly ve vysílání rádia Faktor. Na všech možných i nemožných místech v Č. Budějovicích a okolí byly vidět letáčky. Ty nejučinnější visely v mateřských školách!

A teď reakce jedné maminky....

Začátkem ledna proběhly v hlubocké 1. C dny otevřených dveří. Rodiče stávajících i budoucích prvňáčků mohli nahlédnout do hlavního vyučování – konkrétně do výuky matematiky.

Nás všechny, kteří jsme přišli ve středu 10. 1. do třídy, čekalo milé uvítání. Den začal pro děti ranní průpovědí. Pak jsem v příjemném prostředí třídy udiveně sledovala kolik básniček, spojených s pohybem, si malí žáci pamatují. Paní učitelka také děti vyzkoušela, jestli jsou dobrými pozorovateli – měli zjistit, co se ve třídě od předchozího dne změnilo.

které již děti začaly ukusovat ze svých svačin, neboť tušily blížící se velkou přestávku.

Z paní učitelky byla cítit láska a nadšení, se kterým svou práci dělá. Také mne překvapilo, že děti respektují domluvená pravidla.

Vyučování uteklo jako voda a museli jsme se rozloučit. Myslím, že někteří rodiče odcházeli nadšení, jiným se potvrdila jejich očekávání a někteří si asi představovali pod waldorfskou pedagogikou něco jiného. Ale to nejdůležitější je, že děti jsou zde spokojené a škola je baví.

Vendula Krajánková

Zápis do 1. třídy

Do další 1. waldorfské třídy v ZŠ Hluboká nad Vltavou je zapsáno 19 dětí - 11 dívek a 8 chlapců. Předpokládá se jeden odklad školní docházky. Většina dětí je z Českých Budějovic (16).

Zápis proběhl klidně a důstojně, děti byly velmi šikovné a vnímavé. Narodila se nová waldorfská třída, která bude, podle slov obou paní učitel, úplně jiná než letošní – klidnější a tišší.

Zápisem všechno teprve začíná, na rodiče a děti čeká ještě do začátku školního roku několik akcí.

Na brzkou shledanou se těší paní učitelka

Mirka Štandová

Fotografie z jarmarku

Proč ... ?

Rytmus je v životě každého člověka nesmírně důležitý, a proto jsme se rozhodly tomuto tématu věnovat hned dvě zamyšlení. To první bude o významu rytmu v běhu celého roku, druhé bychom pak zaměřily na každodenní rytmus a to, jak se uplatňuje ve waldorfských třídách.

Otázka šestá.

Proč děti potřebují rytmus?

Většina lidí má slovo rytmus spojené s hudbou a ani si neuvědomuje, že rytmus nás provází celým životem, tu znatelněji, jindy skrytě, ale přesto je stále přítomný. Strídání ročních období, dne a noci, přílivu a odlivu, úplňku a novu, nádech a výdech – to jsou jen některé nejvýraznější projevy rytmického řádu světa. Více pozornosti už vyžaduje odhalení rytmu např. ve formě lidského těla nebo stavbě rostliny. Dospělý člověk se z některých rytmů dokáže vymanit. Je schopen třeba v noci bdít a pracovat, pokud potřebuje, ale obvykle ho to stojí spoustu sil. Dítě takovou schopností nedisponuje a má-li se zdravě vyvíjet, potřebuje, aby byl v jeho životě přítomen rytmus, jinými slovy pravidelnost a řád. Přítomnost řádu dítěti dodává pocit jistoty, bezpečí, začleňuje ho do společenství rodiny, přátel, školy i školky.

Pro člověka žijícího v dřívějších dobách bylo naprosto přirozené prožívat společně s přírodou všechny její proměny a přizpůsobovat tomu i své konání. Rok byl rozdělen podle ročních období a každému z nich odpovídala jiná práce, ať už tělesná či duševní. V dnešní době toto těsné sepětí už tolik nefunguje a my si musíme pracně svůj roční rytmus budovat.

Podzim a zima je pro člověka obdobím, kdy není tolik oslovován vnějšími podněty a může trávit více času sám se sebou, ve svém nitru. Nástup tohoto období u nás dvou obvykle provází mírný strach a úzkost („ach zase ta zima ...“). Jak se tak přiblížila Kristova léta, nově si uvědomujeme, že to je strach z velkého úkolu toho zdánlivě pasivního období. Z úkolu něco dělat sama se sebou, zpracovat a zažít vše získané a sestoupit hlouběji do nitra.

A to není úplně lehké. Vnější klid takto vytváří prostor pro vnitřní vývoj.

Ve waldorfských školách a školkách je na roční rytmus kladen velký důraz. Ke každé části roku patří jiné činnosti, slaví se jiné slavnosti, vypravují se jiné příběhy. Pokud se něco vyrábí, pracuje se s materiály, které odpovídají dané části roku. Tak například v zimním období děti mohou více pracovat s ovčí vlnou, s filcem, ze včelího vosku mohou motat svíčky nebo si z něj modelovat, věnovat se činnostem patřícím do domu a naopak omezit práci venku. Proměňuje se i kvalita dětské hry. Zatímco v létě nabízí příroda úžasné zážitky pro všechny smysly, v zimě se dostávají ke slovu jiné hry a hračky, děti více chodí do divadla a sami i divadlo hrají, je více času a příležitostí pro vyprávění. Síly nashromážděné v letním období teď působí uvnitř.

Tak jako se v přírodě mění rytmus, i u dětí se přirozeně střídají chvíle přebujelé aktivity s chvílemi někdy až naprosté pasivity. Je dobré správně rozeznávat tyto chvíle a umět s nimi pracovat. V dnešní době jsme my i naše děti „tlačeni“ do stále větší aktivity a na potřebu odpočívání se zapomíná. Měli bychom citlivě vnímat, kdy si dítě chce odpočinout, a umožnit mu to, aby mohlo nabrat sílu. Děti by od nás měly dostávat podněty, které jsou přiměřené jejich věku. Důležité je, aby dítě to, co prožívá, mohlo i dobře zažít a zpracovat. Pokud bude následovat jedna nová informace či situace za druhou, dítě se brzy stane pasivním pozorovatelem bez chuti získávat nové poznatky. Když umožníme dětem prožívat naplno jejich dětský svět, snad je tím zároveň lépe připravíme na pochopení světa dospělých.

Jana Gažiová, Kateřina Dvořáková

**Zaujala vás
waldorfská pedagogika?
Chcete se
dozvědět více?**

Navštivte naše webové stránky
www.waldorfb.cz
nebo nás kontaktujte na adrese
info@waldorfb.cz,
případně na telefonních číslech
+420 605 286 389
+420 608 977 014

www.waldorfb.cz

NAVŠTIVTE NÁS TAKÉ NA WEBU:

VYHODNOCENÍ JARMARKU

Výúčtování 2. adventního jarmarku

Zůstatek k 23. 11. 2006 na pokladně
z předešlého jarmarku: 1036 Kč

Výdělky:

Stánek ZŠ – 1360 Kč

Stánky MŠ – 2125,50 Kč

Knihy + Písek – 3360 Kč

Zvířátka + míčky – 2620 Kč

Panenko a figurky – 4612 Kč

Vlna, ubrusy + kourek – 6100 Kč

Papír – 1618 Kč

Sklo, keramika, obrazy – 1035 Kč

Vosk, svíce – 2662 Kč

Zvonek – 50 Kč

Dílna vosk – 320 Kč

Dílna perníčky – 593,50 Kč

Dílna sypaná přání – 312 Kč

Bramboráky – 350 Kč

Jídlo – 3191 Kč

Pítí – 2500 Kč

Vafle – 880 Kč

Celkem: 33 689 Kč

Výdaje:

1080 Kč paragony za materiál, 220 Kč dárky pro učitelky, 2206,50 Kč potřeby pro děti

Zůstatek k 25. 1. 2007: 30 182,50 Kč

(bude spravedlivě rozdělen mezi třídy ZŠ, Skřítky, Broučky a použit pro potřeby dětí).

Ještě jednou z celého srdce děkuji všem zúčastněným za nezištnou pomoc a ochotu udělat něco navíc pro děti i pro sebe, a tím i za bezproblémový průběh celé akce. Věřím, že budeme v započaté tradici adventních jarmarků i nadále pokračovat a že ty další budou alespoň tak úspěšné jako ty předchozí.

Fotografie z jarmarku jsou na předešlé stránce.

Eva Jírovcová

KALENDÁRIUM SVÁTKŮ A AKCÍ

LEDEN - BŘEZEN

• **úterý 30. ledna:** Přednáška Tomáše Boňka, faráře Obce křesťanů a lektora Akademie sociálního umění Tabor, s názvem „**Duchovní práce v rodině**“ - pokračování předěslé přednášky - 19:00 hodin v areálu MŠ Nerudova (třída Skřítků), Nerudova 53, České Budějovice

• **pátek 23. února:** Přednáška PhDr. Anežky Janátové, zakladatelky Akademie sociálního umění Tabor, s názvem „**Jak mohou rodiče pomoci či ublížit dětem na jejich cestě životem**“. Tato přednáška bude volně navazovat na přednášku z listopadu 2006 - 19:00 hodin v areálu MŠ Nerudova (třída Skřítků), Nerudova 53, České Budějovice

• **pondělí 26. března:** Kašpar Hauser - výjimečné divadelní absolventské představení studentů 5. ročníku Akademie sociálního umění Tabor z Prahy. Hru přeložila Anežka Janátová a výsledek snažení svých studentů komentovala slovy: „Je to mše ...!“ - Kulturní centrum Bazilika (IGY) - sledujte prosím březnový program!

Hromnice – 2. února

Tento svátek má jméno podle toho, že se skutečně svítily a dodnes světi ochranné svíčky proti bouři. Věřící lidé takto vysvěcené „hromničky“ zapalovali při bouřích, modlily se přitom k Bohu za odvrácení možné pohromy. Dnešní „moderní“ člověk si zase může vliv takového plamínku svíčky u okna v dřevěné chalupě vysvětlit jako rušivý prvek ionizace vzduchu, která vytváří kanál pro snazší přeskok blesku ... oni ti naši předkové přece jen měli pod čepicí...

Svatým Martinem začíná a Hromnicemi končí doba světél (12 týdnů). Svíčky nám pomáhaly projít temným obdobím zimy. Po celé období jsme projevovali úctu k namáhavé práci včelíček tím, že jsme zbytky vosků nevyhazovali, ale strádali. V den Hromnic potom posbíráme všechny možné zbytky svíček a spolu se zbytky vosků z nich vyrobíme jednu velkou svíčku - hromničku. „Stará svíčka se přetaví na jedno velké“ a člověk s nově nabytou kvalitou pohlíží na čas před sebou.

Touto svíčí si můžeme např. ozdobit sváteční stůl. Potom s dětmi tuto svíčku zapalujeme a dáváme do okna, když je bouřka. Jednak proto, aby hromnička bouřku zahнала, jednak proto, kdyby šel kolem nějaký

pocestný, tak aby věděl, že tu bydlí hodní lidé a mohl se k nám přijít osušit a ohřát. Svíčka v okně působí magicky a děti tyto okamžiky velice prožívají.

K Hromnicím se váže mnoho lidových pranostik, předpokládá se, že má být v hospodářství ještě polovina krmných dávek a polovina živin pro rodinu, aby se zima spokojeně přečkala. Tomu odpovídá pranostika: „Na Hromnice - půl krajíce, půl píce“.

Další pranostiky:

- Na Hromnice o hodinu více.
- Bouří-li a sněží na Hromnice, bývá jaro blízko velice.
- Na Hromnice jasná noc - bude ještě mrazů moc.
- Na Hromnice musí skřivánek vrznout, i kdyby měl zmrznout.

Eva Jírovcová

Masopust

Masopustní neděle je podobně jako Velikonoce svátkem pohyblivým a předchází 46-ti denní půst před Velikonocemi. Připadá na dny od 1. února do 7. března (letos končí 20. února).

Masopust (na Moravě fašank nebo fašinek) je velmi starý předkřesťanský svátek spojený s očekáváním návratu jara. Přestrojování lidí do masek nebylo původně jen lidovou zábavou, ale lidovou magií k zajištění bohaté úrody, plodnosti, hojnosti a zdaru v příštím roce.

Název masopust je překladem latinského karnevale (= maso, sbohem!) a je pobídkou k rozpuštění zásob. V masopustním pečivu, především ve žlutých, do kulata vykutných a tukem se lesknoucích koblihách můžeme vidět podobu navracejícího se Slunce.

Po temném zimním období se vlada Slunce opět navrací. Po nejlhubším zvlnění nastává prudké vychýlení na druhou stranu - příroda se probouzí a mezi lidmi nastává uvolnění. Čas od Tří králů do Popeleční středy bylo obdobím nevázaného veselí, tancovaček, zabíjaček, pokračování společných veselých prástek, svateb, maškarních průvodů. Masopust za-

čínal masopustní neděle, ale vrcholem masopustu byly až tzv. „ostatky“ - úterý před Popeleční středou.

Masopust držíme,
nic se nevádáme
pospolu.
Proč bychom se hádali,
když jsme se tak sledali
poznovu!
V dobrém jsme se sešli,
rádi jsme se našli
pospolu.
Dříve než se rozejdeme,
ještě k sobě připijeme
poznovu!

Tento den se nepracovalo a od rána chodily po vsích průvody maškar s muzikou. Tancovalo se až do půlnoci. Po půlnoci však tancoval jen největší „neznaboh“, začínala Popeleční středa a s ní přísný půst.

Cyklus ročních lidových obyčejů je vlastně neustálým střídáním delších půstů a kratších období hojnosti. Je postaráno o vyváženou změnu - krátkou dobu hojnosti střídá odříkání, čímž je zachována rovnováha.

Eva Jírovcová

Zvonek

Ročník 2 (2007), Číslo 1/2

Redakce:

Eva Jírovcová, Petra Klee, Radim Jírovec

Grafika a prepress:

Radim Jírovec

Sazba:

Miroslav Votava

Adresa:

Waldorfské třídy při MŠ Nerudova
Nerudova 53
370 04 České Budějovice

E-mail:

zvonek@waldorfcz.cz

Kontakt:

Eva Jírovcová (+420 606 286 687)
Petra Klee (+420 774 121 217)

Internet:

http://www.waldorfcz.cz
(zde najdete zpravodaj v barevném provedení v PDF formátu)

Použité zdroje

(pokud není uvedeno jinak):

Foto, obrázky - Jana Erhartová, Radim Jírovec, Radim Koníř, Kateřina Kozlová,
Věneček - zima, internet

NEPRODEJNÉ